Nr. 13 Koźmin, sobota dnia 13 lutego 1926 r. Rok 39

ORĘDOWNIK URZĘDOWY
POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Przedpłata: na miesiąc luty 1,00 zł. | Wychodzi w środy i soboty | Ogłoszenia: miejscowe mm. 1-łamowy 5 groszy, pozamiejscowe „ „ 6 „

Dział urzędowy

Nr. 44. **Orędownik powiatowy jest pismem ściśle urzędowym. Nie przyjmuje więc żadnych prywatnych pism i t. p. jedynie wolno umieszczać anonse.**

Koźmin, dnia 10 lutego 1926 r.

Starosta:

— L. dz. 912/26 —

Nr. 45. **Rozporządzenie dotyczące zarządzeń weterynaryjno-policyjnych z powodu zarazy pryszczycy.**

W skutek wybuchu pryszczycy u bydła rogatego w majętności Borzęciczki zarządzam celem stłumienia tejże zarazy na zasadzie §§ 16—30 ustawy o chorobach zaraźliwych zwierząt domowych z dnia 26. 6. 1909 (Dz. Ustaw P. R. str. 510) i §§ 161 i 165 przepisów wykonawczych Rady Związkowej Rzeszy Niemieckiej do powołanej ustawy z 7. 12. 1911 r. (Dz. Rz. N. str. 4) tudzież postanowień wykonawczych, Minist. Rol. Domen i Lasów z dnia 1. 5. 1912 Dz. Urz. 105 i reskr. Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych z 30. 7. 1923 r. L. dz. 2971/W. II. co następuje:

Ustanawiam obwody obserwacyjne z powodu pryszczycy z mocą brzmienia §§ 161—169 powołanych przepisów a mianowicie:

A. Obwód ściślejszy.

Borzęciczki dwór z folw. Dębówiec i leśniczówka Międzyborze.

§ 1.

Z tego obwodu ściślejszego nie wolno wyprowadzić (wywozić, wypędzać, wynosić), żadnego zwierzęcia racicowego tudzież nie wolno wyprowadzać jak i przepędzać przez ten obwód luzem lub też w zaprzęgu zwierząt racicowych. Przy głównych wejściach do miejscowości wyżej wymienionych winne być umieszczone na widocznym miejscu tablice z wyraźnym napisem nie ulegającem zatarciu: „Pryszczyca miejscowość zamknięta. Wprowadzenie, przepęd i przejazd zaprzągniętemi zwierzętami racicznemi wzbroniony“. Przy głównym zaś wchodzie winny być tablice o wyraźnym napisie „pryszczyca“. Zwierzęta racicowe (bydło rogate, owce, kozy, trzoda chlewna) w tym obwodzie podlegają zamknięciu w oborach. Wypęd zwierząt racicowych na pastwiska jest wzbroniony a znajdujące się już na pastwisku winne być natychmiast spędzone do stajen i tam trzymane. Zwierzęta kopytowe zagród zapowietrzonych mogą być używane poza zagrodą w miejscowości zapowietrzonych, o ile są umieszczone w oddzielnej stajni i przed opuszczeniem zagrody zostaną każdorazowo kopyta dostatecznie oczyszczone i odkażone.

Drób zagród zapowietrzonych winien być izolowany w ten sposób aby nie mógł opuścić podwórza, zagrody, to samo dotyczy gołębi. Wyjątek stanowią kaczki, gęsi, które wolno trzymać na wolnym powietrzu w ogrodzenich, bez przepędzenia ich jednak z tych względnie do tych ogrodzeń przez ścieżki, drogi publiczne, lub miejsca uczęszczania przez obcych ludzi.

Psy zagród zapowietrzonych należy trzymać przez cały czas trwania niebezpieczeństwa na uwięzi umożliwiając wydostanie się ich w jakikolwiek bądź sposób na zewnątrz zagród.

Wpęd obcych zwierząt racicowych do zagrody zapowietrzonej jest wzbroniony. Psy w obwodzie ściślejszym winny być wiązane lub prowadzone na smyczy.

§ 2.

Wchody do zagród zapowietrzonych obór ze zwierzętami racicowemi, miejsca przed drzwiami obór i wiodące do obór, ścieżki, drogi, odpływy, gnojówki i nawóz winny być przynajmniej raz dziennie polane wodą wapienną lub wysypane proszkowanem wapnem a podwórze zwłaszcza okalające oborę zapowietrzoną trzymane w czystości i porządku uniemożliwiającym rozwlekanie zarazy. Drogi prywatne prowadzące do głównej szosy do zapowietrzonych zagród zamyka się dla wszelkiego ruchu.

Wszelkie zbędne wejścia i wyjazdy zagródy zapowietrzonej winny być zamknięte, wejścia zaś, które są konieczne do komunikacji zewnętrznej, posiadać winny odpowiednio sporządzony materac (kilka razem zeszytych worków) szerokości przynajmniej $1^1/_2$ mtr. a długości równającej się szerokości danego wyjścia wzgl. wyjęcia a przy wyjazdowych bramach materac taki składający się z odpowiedniego podkładu słomy grubości 10 ctm. przeplatanej szpagatem dla uniemożliwienia jej rozwleczenia winien posiadać conajmniej 4 metry długości i szerokości bramy wyjazdowej. Materace te winne być przepojone odpowiednim środkiem dezynfekcyjnem n. p. mlekiem wapiennem, wodą karbolową i t. p. którem w tym celu należy go często i w dostatecznej ilości zlewać (dziennie dwa razy).

§ 3.

Wstęp do obór i uoikacji zajętych przez zwierzęta chore wzgl. podejrzane jest surowo wzbroniony rzeźnikom, handlarzom, kastratorom oraz osobom zajmującym się procederem domokrążnym i t. p. dozwolony zaś tylko właścicielowi lub jego zastępcy, lekarzowi weterynaryjnemu oraz osobom którym właściciel zlecił doglądanie i pielęgnowanie zwierząt. Osoby, które były zajęte w stajni zapowietrzonej lub przy chorych, lub podejrzanych zwierzętach mogą opuścić zagrodę zapowietrzoną jedynie po każdorazowym dokładnym oczyszczeniu i odkażeniu rąk jak wogóle tych części ciała, któremi stykały się ze zwierzętami, choremi lub podejrzanemi, odzieży i obuwia.

Nie wolno zatrudniać do obsługi zwierząt racicowych w zapowietrzonej zagrodzie tych osób, które mają styczność z obcemi zwierzętami racicowemi. Przedsiębiorstwa zagród zapowietrzonych, które odwiedza większa ilość osób winny być zamknięte aż do wygaśnięcia choroby, przeprowadzenie dokładnej dezynfekcji

i uznania jej za dostateczną przez urzędowego lekarza weterynaryjnego i upłynięciu przepisanego okresu obserwacyjnego.

§ 4.

Wszelkie przyrządy stajenne, które miały styczność ze zwierzętami choremi podejrzanemi lub ich produktami lub obchodami, winny być przed użyciem poza zagrodą zapowietrzoną oczyszczone i odkażone.

§ 5.

W miejscowościach zapowietrzonych w obwodzie ściślejszym tudzież w promieniu 15 klm. od tych miejscowości zabrania się odbywania targów, jarmarków, wystaw, pokazów lub licencjonowania jak też wogóle spędu zwierząt racicowych.

§ 6.

Z użytkowania i sprzedawania w stanie surowem mleka i jego przetworów pochodzących od zwierząt zagród objętych obwodem ściślejszym jest wzbronione. Mleko takie winno być przegotowane to znaczy ogrzane do kilkakrotnego zagotowania lub przynajmniej pozostawiać pod działaniem temperatury 70 ° C. przez 30 minut 85 ° C. przez 10 minut. W wyjątkowych wypadkach pozwolę na odprowadzenie mleka do mleczarni w której zapewnione jest dostateczne ogrzanie wszystkiego mleka i jego odpadków, tak wydawanego w mleczarni dla ludzi, dla gospodarstw, na których znajdują się zwierzęta racicowe, jako też użytkowania przez żywy inwentarz racicowy stanowiący własność mleczarni. Miejsce zajazdu wozów przed mleczarnie, rampy itp. służące do wyładowania kanew z mlekiem winny być codzień oczyszczone i zlane mlekiem wapiennym. Konwie od mleka należy przed wydaniem z mleczarni odkażać 3% roztworem sody, poczem wypłukać wrzącą wodą lub też odkażone parą wodną doprowadzoną pod odpowiedniem ciśnieniem.

§ 7.

Nawóz usuwany z obór zapowietrzonych winień być zbierany osobno w obrębie podwórza zagrody i polany grubą warstwą mleka wapiennego świeżo sporządzonego. Gnojówka i nawóz zwierząt przeżuwających i świn zagród zapowietrzonych może być wywieziony z zagrody tylko za zezwoleniem policyjnym po porozumieniu się z urzędowym lekarzem weterynaryjnym pod warunkami jakie on przepisze i to: Gnojówka w odpowiednich zbiornikach a mierzwa na dobrze uszczelnionym wozie z tym, że zostaną zaraz przyorane, użyta zaś droga publiczna, której wolno używać tylko w wypadkach konieczności zlana wapnem.

§ 8.

Paszy objętościowej, ściołki, wytworów surowych, produktów pochodzenia zwierząt racicowych nie wolno wywozić z zagrody zapowietrzonej jak tylko za zezwoleniem władzy policyjnej pod warunkami jakie ta przepisze po porozumieniu dot. urzędowym lekarzem weterynaryjnym. Wełnę owiec wolno wywieść tylko w workach gęsto utkanych i szczelnie zawiązanych (zaszytych). Wszelkie części padliny zwierząt racicowych z wyjątkiem rogów i skóry winny być przy zachowaniu jaknajwiększej ostrożności uniemożliwiającej rozwleczenia zarazy oddane do unieszkodliwienia w sposób przepisany. (§ 9 zdanie ostatnie.)

§ 9.

Podanie ubojowi zwierząt racicowych z zagrody zapowietrzonej w raze koniecznej potrzeby może odbywać się tylko w tejże zagrodzie zapowietrzonej i przy zachowania środków ostrożności uniemożliwiających rozwleczenia zarazy. Skóry i rogi .zwierząt racicowych padłych, zabitych, chorych i podejrzanych, wolno wywozić z zagrody zapowietrzonej tylko w stanie zupełnie wysuszonym lub po uprzednim dokładnem zdesinfektowaniu ich według wskazówek powiatowego lek. weter.

b. obwód obserwacyjny.

Dalszy obwód obserwacyjny stanowi cały powiat koźmiński.

§ 10.

Przepędzanie, przeprowadzanie zwierząt racicowych luzem lub w zaprzęgu w tym obwodzie dalszym jest wzbronione.

§ 11.

Wywóz, wyprowadzenie, wypędzenie, wyniesienie zwierząt racicowych z tego obwodu dla celów użytkowych, hodowlanych, uzależnione jest od każdorazowego zezwolenia Pana Wojewody pod warunkiem, jakie on przepisze. W tym celu, zanim się przedsięweźmie jakiekolwiek kroki, należy uzyskać uprzednio zezwolenie Pana Wojewody. Dla zwierząt racicowych należących do różnych zagród tego obwodu nie wolno używać wspólnych pastwisk, wodopojów, wód do pławienia lub przepędów głównemi ulicami.

§ 12.

Zwierzęta racicowe zagród niezapowietrzonych a należące do obwodu ściślejszego oraz zwierzęta racicowe należące do dalszego obwodu obserwacyjnego muszą być stale trzymane w oborach. Wyprowadzenie na natychmiastowy ubój ze ściślejszego obwodu obserwacyjnego dozwolony jest wyłącznie tylko do rzeźni położonej w tejże zapowietrzonej miejscowości a z dalszego obwodu obserwacyjnego do najbliżej położonej rzeźni oraz na targ rzeźni do Poznania po uprzednim zbadaniu i wystawienia zaświadczenia zdrowotności przez urzędowego lekarza weterynaryjnego przed wyprowadzeniem dalszego obwodu obserwacyjnego, z ważnośćą 48 godzin, z którego by wynikało, że tak zwierzęta mają być wyprowadzone jak i wszystkie zwierzęta racicowe tej zagrody zbadane zostały i uznane za wolne od objawów chorób zaraźliwych oraz zezwolenia miejscowej władzy policyjnej.

Wywóz zwierząt racicowych może nastąpić tylko wtedy, gdy przed wyprowadzeniem z obory racicy będą dokładnie oczyszczone z nawozu i odkażone mlekiem wapiennem a zwierzęta wywożone koleją muszą być wprost dowiezione na wozach bez styczności z innem bydłem, do najbliższej stacji kolejowej z przeznaczeniem do jednej z rzeźni publicznych Państwa Polskiego posiadającej bezpośrednio połączenie z torem kolejowem. Do tego jednak konieczne jest prócz wyżej wspomnianego zaświadczenia zdrowotności wystawionego przez urzędowego lekarza weterynaryjnego względnie upoważnionego przez Pana Wojewodę do wykonania urzędowej czynności jeszcze każdorazowe pisemne zezwolenie Pana Wojewody, o ile dotyczy ściślejszego obwodu obserwacyjnego a każdorazowe pisemne zezwolenie miejscowej władzy policyjnej o ile dotyczy dalszego obwodu obserwacyjnego. Poświadczenie to winień interwenjujący lekarz weterynaryjny zawsze dołączyć do listu przewozowego. Przed załadowaniem jednak zwierząt winień interwenjujący lekarz weterynaryjny powiadomić.

1. Zarząd stacji kolejowej załadowczej o posiadanem zezwoleniu Pana Wojewody na załadowanie zwierząt oraz o potrzebie nalepienia na wagonach kolejowych dotyczących zwierząt kartek o czytelnym napisie „zwierzęta podejrzane o pryszczycę“. Podobną uwagę winien umieścić na listach przewozowych.
2. O dniu odejścia transportu zwierząt i to telegraficznie na koszt strony miejscową władzę policyjną miejsce przeznaczenia tego transportu, podając numer wagonu kolejowego.

Wyładowanie lub przeładowanie zwierząt wśród drogi jest wzbronione, chyba że to jest nieodzownem by te zwierzęta osiągnęły miejsce przeznaczenia. Pod-

czas ładowania tych zwierząt inne zwierzęta racicowe nie mogą się równocześnie znajdować na ładowni. Po załadowaniu ładownia winna być dokładnie oczyszczona i zdesinfektowana.

§ 13.

Na całym obszarze powiatu koźmińskiego wolno załadować i wyładować zwierzęta raciwe (bydło rogate, owce, kozy, i świnie). Na kolejach żelaznych tylko za każdorazowem indywidualnem zbadaniem wysyłanych przez odnośnego państwowego lekarza weterynaryjnego i wystawieniem świadectwa zdrowotności na koszt strony.

§ 14.

Przekroczenia przepisów tego rozporządzenia które nabiera mocy obowiązującej z chwilą ogłoszenia w Orędowniku Urzędowym powiatu koźmińskiego będą karane po myśli „Działu III“ przepisy karne, powołanej na wstępie ustawy niemieckiej.

Koźmin, dnia 12 lutego 1926 r.

Starosta.

PP. Sołtysom gmin i dworów polecam pouczyć odpowiednio ludność i dopilnować aby wszelkie postanowienia powyżej zamieszczonego rozporządzenia przestrzegane były skrupulatnie i bezwględnie gdyż w razie stwierdzenie jakichkolwiek uchybień pociągnięci zostaną do odpowiedzialności nietylko posiadacze zwierząt lecz także i odnośny sołtys — o ile się okaże że wykroczenie dopuszczano się wskutek niedopatrzenia się z jego strony lub z jego wiedzą.

Jednocześnie zakazuję na zasadzie rozporządzenia Pana Wojewody z dnia 6. 11. 1925 r. l. dz. 46452/25 I. wywozów wszelkiego rodzaju zwierząt racicowych z całego powiatu zagranicę.

Koźmin, dnia 12 lutego 1926 r.

Starosta.

— L. dz. 959/26— 4 II. —

Nr. 46. **Ofiary i pokwitowania.**

Na powiatową kuchnię dla bezrobotnych nadesłano następujące ofiary:

P. P. Dr. Chosłowski — Czarnysad, skopu,
J. Skupin — Koźmin 15 kg. kaszy jęczmiennej, $12^1/_2$ kg. mąki pszennej i 10 kg. soli,
Paweł Laschke — Góreczki 1 ctr. żyta,
Claassen — Wronów 10 ctr. zimniaków, 2 ctr. grochu i 2 ctr. żyta,
Dr. Chosłowski — Czarnysad 1,50 ctr. grochu i 1,50 ctr. żyta,
Józef Chełkowski — Kuklinów 2 ctr. żyta i $^1/_2$ ctr. grochu,
Szczęsny Chełkowski — Dzierżanów 1 ctr. żyta,
Schulemann — Borzęciczki 1 hele ziemniaków i 12 kupek gałęzi,
Dr. Pernaczyński — Małe Zalesie 2 ctr. mięsa wołowego.

Obiadów wydaje się bezrobotnym dziennie 72—75.

Za okazaną ofiarną pomoc Wydziałowi Powiatowemu w wydawaniu obiadów bezrobotnym skadam wszystkim ofiarodawcom „Serdeczne Bóg zapłać“.

Koźmin, dnia 8 lutego 1926 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Niemojowski

Nr. 47. **Obwieszczenie dotyczące odroczeń służby wojskowej.**

Przypominam poborowym rocznika 05, że termin wnoszenia podań o odroczenie służby wojskowej ustawowo jest ustalony od 15. lutego do dnia poprzedzającego stawienie się przed komisją poborową. Do podań, które należy skierować do Starostwa przez Komisarjaty obwodowe wzgl. Urzędy Policyjne (w mieście) należy dołączyć następujące dokumenty:

a) do podania o odroczenie jedynego żywiciela rodziny, wyciąg z rejestru ludności całej rodziny poświadczenie majątkowe i dochodowe (Urzędu Skarbowego), świadectwo lekarza powiatowego dla niezdolnych do pracy członków rodziny płci żeńskiej do lat 17. Członkowie płci męskiej niezdolni do pracy od lat 15—60 stawają razem z poborowymi przed komisją poborową celem ustalenia ich zdolności do pracy,
b) do podania o odroczenie służby wojskowej ucznia terminatorskiego należy dołączyć poświadczenie Izby Rzemieślniczej wzgl. Handlowej zatwierdzone przez Instruktora Stowarzyszeń przemysłowych (w Województwie),
c) do podania o odroczenie służby wojskowej studenta dołączyć należy poświadczenie danego zakładu naukowego, że poborowy jest uczniem względnie słuchaczem

Podania wniesione po terminie bez uzasadnionych przyczyn spóźnienia nie będą rozpatrywane w myśl art. 59 ustawy.

PP. Burmistrzom i Sołtysom polecam powyższe podać do wiadomości ogółu w sposób zwykły.

Koźmin, dnia 8 lutego 1926 r.

Starosta.

— L. dz. 866/26 7. —

Nr. 48. **Ogłoszenie o sprzedaży wybrakowanych koni wojskowych.**

W myśl rozkazu Min. Spraw Wojsk. w miesiącach lutym i marcu b. r. odbędzie się licytacja większej ilości koni wybrakowanych z wojska. Na terenie D. O. K. VIII. w Toruniu zostanie w ten sposób sprzedanych około 800 koni Szczegółowe terminy mających się odbyć licytacji zostaną ogłoszone w swoim czasie przez K-dy Uzup. Koni. Prawo brania udziału w licytacji posiadają wszyscy. Aby umożliwić szerszemu ogółowi nabycia koni, Min. Spraw Wojsk. zezwoliło, by poza normalną sprzedażą koni za gotówkę, w niektórych niżej wymienionych wypadkach przyznawać nabywcom ulgi w zapłaceniu kupionych koni.

Komisja licytacyjna może przyznawać nabywcom krótkoterminowe kredyty na czas najdłużej do dnia 15 września 1926 r.

Z kredytów powyższych mogą korzystać tylko:

a) Rolnicy i posiadacze innych nieruchomości.
b) Instytucje dobroczynne i społeczne.
c) Osadnicy wojskowi.
d) Funkcjonarjusze straży leśnych w lasach państw.
e) Urzędnicy państwowi i komunalni.
f) W wyjątkowych wypadkach i inne osoby, które ze względu na swe stanowisko społeczne zasługują na pełne zaufanie.

Kredyty nie mogą być udzielane zawodowym handlarzom koni i osobom nie znanym, nie dającym dostatecznej gwarancji wypłacalności.

Ulgi będą udzielane na podstawie zaświadczeń władzy administracyjnej I. instancji (Starostwo). Osoby, którym kredyt będzie przyznany, zobowiążą się do terminowego zapłacenia długu do kasy tej formacji, z której koń zostanie sprzedany.

W celu uzyskania wyżej wymienionego zaświadczenia Starostwa należy wnieść umotywowane przez władze policyjne poświadczone podania.

Koźmin, dnia 9 lutego 1926 r.

Starosta.

— L. dz. 859/26 7. —

Nr. 49. Wiosenne licencjonowanie stadników.

Stadniki rozpłodowe, mające być używane do stanowienia obcych krów i jałowic, winne być poprzednio stosownie do rozporzadzenia z dnia 14 października 1920 r. o licencjonowaniu stadników rozpłodowych Dz. Urzęd. Wojew. nr. 43 przez komisję licencyjną uznane za zdatne.

Zgłoszenia z podaniem wieku, pochodzenia, maści i oznak stadnika przyjmuje Starostwo (pokój nr. 3) najpóźniej do 1 marca 1926 r. W razie zgłoszenia większej ilości studników wyznacze terminy licencyjne w więcej miejscowościach tutejszego powiatu.

Zaznaczam równocześnie, że zostaje przedstawiana Komisji coraz mniejsza ilość stadników, co jest dowodem, że większa jak i mała własność nie stosuje się do wyżej cytowanego rozporządzenia.

Zwracam przeto ponownie uwagę, że stanowienie obcych krów jak i jałowic przez stadniki nie licencjonowane jest niedopuszczalne i pociąga za sobą dotkliwe kary.

Niniejsze obwieszczenie o licencjonowaniu nie odnosi się do tych stadników, które znajdują się w obwodach obserwacyjnych ustalonych z powodu zarazy płucnej.

Panom Burmistrzom i sołtysom polecam powyższe ogłoszenie bezwłocznie obwieścić zwykłym sposobem.

Koźmin, dnia 10 lutego 1926 r.

Starosta.

— L. dz. 164/26 — 4 II. —

Nr. 50. Następujące osoby zamierzają wyprowadzić się na stałe do Niemiec:

1. Fryderyk Bröer wraz z rodziną, Gumienice

Urzędy i osoby, mające jakiekolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się w przeciągu 6 dni w tutejszym Starostwie pokój nr. 3 zgłosić.

Koźmin, dnia 10 lutego 1926 r.

Starosta:

— L. dz. 914/26 13 III. —

Dział ogłoszeniowy.

Czcionkami Zakładu Graficznego (właśc. Leon Goldbek) w Koźminie.